

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Миколаївський національний аграрний університет

Кафедра методики професійного навчання

СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

методичні рекомендації

щодо написання курсової роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)» спеціальності А5 «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)» денної та заочної форм здобуття вищої освіти

Миколаїв
2026

УДК 37.013.42

С69

Друкується за рішенням науково-методичної комісії інженерно-енергетичного факультету Миколаївського національного аграрного університету від «18» травня 2026 р., протокол №18.

Укладачі:

К. М. Горбунова – канд.пед. наук, доцент кафедри методики професійного навчання, Миколаївський національний аграрний університет;

Л. О. Комісарова - канд.пед. наук, заступник директора Департаменту освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації

К. А. Улітіна – асистент кафедри методики професійного навчання, Миколаївський національний аграрний університет

Рецензент:

В. Л. Короленко – канд.пед.наук, ст.викладач кафедри методики професійного навчання, Миколаївський національний аграрний університет

А. Б.Веліховська – директорка Департаменту освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації

©Миколаївський національний аграрний університет, 2026

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Загальні положення	5
2. Мета і завдання курсової роботи	6
3. Тематика курсових робіт	7
4. Структура курсової роботи	9
5. Вимоги до змісту розділів	10
6. Вимоги до оформлення курсової роботи	12
7. Порядок виконання та захисту курсової роботи	14
8. Критерії оцінювання курсової роботи	16
Список рекомендованої літератури	18
Додатки	19

ВСТУП

Курсова робота з дисципліни «Соціальна педагогіка» є важливою формою самостійної науково-дослідної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, що сприяє поглибленому вивченню теоретичних засад і практичних аспектів соціально-педагогічної діяльності в умовах закладів аграрної освіти та соціальних інституцій.

Виконання курсової роботи спрямоване на формування у здобувачів умінь: самостійно опрацьовувати наукову літературу; аналізувати соціально-педагогічні явища і процеси; застосовувати методи дослідження; узагальнювати результати та формулювати науково обґрунтовані висновки.

Методичні рекомендації визначають загальні вимоги до написання, оформлення та захисту курсової роботи відповідно до чинних стандартів і норм МНАУ. Вони адресовані здобувачам магістратури спеціальності А5 «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)» денної та заочної форм навчання, а також науковим керівникам курсових робіт.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота з дисципліни «Соціальна педагогіка» є обов'язковим видом самостійної навчальної і науково-дослідницької роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, що виконується впродовж навчального семестру.

Курсова робота має відповідати таким основним вимогам:

- бути самостійно виконаною творчою роботою з актуальної педагогічної проблеми;
- відображати рівень засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни та здатність здобувача застосовувати набуті знання для аналізу педагогічних явищ і процесів;
- містити аналіз нормативно-правової бази, наукової і навчально-методичної літератури з обраної теми;
- включати практичний компонент, пов'язаний із реаліями аграрної педагогічної освіти;
- бути оформленою відповідно до вимог цих методичних рекомендацій.

Виконання курсової роботи здійснюється під керівництвом наукового керівника - викладача кафедри методики професійного навчання. Науковий керівник надає консультаційну допомогу, здійснює перевірку окремих частин і роботи в цілому, оцінює якість виконання.

Тему курсової роботи здобувач обирає самостійно із запропонованого переліку або пропонує власну (за погодженням із науковим керівником). Зміна теми після затвердження здійснюється лише у виняткових випадках та потребує обґрунтування і погодження з керівником.

Вибір теми та оформлення заяви-замовлення здійснюється на початку відповідного семестру у строки, встановлені графіком навчального процесу.

Виконання і захист курсової роботи є обов'язковою умовою допуску до підсумкового контролю з дисципліни «Соціальна педагогіка».

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Мета курсової роботи - формування у здобувачів вищої освіти здатності самостійно досліджувати педагогічні проблеми у сфері професійної аграрної освіти, систематизувати і творчо застосовувати теоретичні знання з дисципліни «Соціальна педагогіка», розробляти педагогічно обґрунтовані рішення на основі аналізу наукової літератури та педагогічної практики.

Завдання курсової роботи:

- поглибити й систематизувати теоретичні знання з соціальної педагогіки;
- оволодіти методами наукового дослідження соціально-педагогічних явищ;
- сформуванати вміння аналізувати вітчизняний і зарубіжний досвід соціально-педагогічної роботи;
- розвинути навички самостійного опрацювання наукової, методичної та нормативної літератури;
- набути досвіду оформлення результатів наукового дослідження відповідно до академічних вимог.

Виконання курсової роботи сприяє формуванню таких компетентностей відповідно до освітньо-професійної програми: здатності до проведення педагогічного дослідження; розуміння закономірностей освітнього процесу; готовності до проектування та реалізації педагогічних технологій у сфері аграрної освіти; здатності обґрунтовувати педагогічні рішення з урахуванням наукових підходів і практичного досвіду.

3. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Здобувач обирає тему з наведеного переліку або пропонує власну (за погодженням з керівником). Не допускається збіг тем двох здобувачів однієї групи.

3.1. Теоретико-методологічні проблеми соціальної педагогіки

1. Соціальна педагогіка як наука: становлення та сучасний стан розвитку в Україні.

2. Соціалізація особистості в умовах аграрного середовища: теоретичний аспект.

3. Взаємозв'язок соціальної педагогіки та суміжних наук у контексті підготовки аграрних фахівців.

4. Соціально-педагогічна діяльність як фахова компетентність педагога аграрного профілю.

5. Теоретичні засади соціально-педагогічної підтримки молоді в сільській місцевості.

3.2. Соціально-педагогічна робота з різними категоріями населення

6. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю в умовах об'єднаних територіальних громад.

7. Профілактика девіантної поведінки учнів закладів аграрної профосвіти.

8. Соціально-педагогічний супровід сімей, що опинились у складних життєвих обставинах.

9. Соціально-педагогічна робота з вимушеними переселенцями в умовах навчального закладу.

10. Соціальна адаптація учнів сільських шкіл в умовах реструктуризації освітньої мережі.

11. Соціально-педагогічна підтримка здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

3.3. Соціально-педагогічна профілактика та корекція

12. Профілактика правопорушень серед учнівської молоді засобами соціальної педагогіки.

13. Соціально-педагогічна профілактика адиктивної поведінки в учнівському середовищі.

14. Булінг у закладах освіти: соціально-педагогічні засоби попередження та подолання.

15. Соціально-педагогічна корекція тривожності у підлітків засобами групової роботи.

16. Профілактика професійного вигорання педагогів аграрних закладів освіти.

3.4. Соціально-педагогічна робота в освітніх закладах

17. Соціальний педагог у закладі профосвіти аграрного профілю: функції та напрями діяльності.

18. Взаємодія закладу освіти та сім'ї як умова соціально-педагогічного супроводу здобувача.

19. Виховна робота в студентському гуртожитку: соціально-педагогічний аспект.

20. Соціально-педагогічне забезпечення інклюзивного навчання у закладах профосвіти.

21. Формування соціальної компетентності майбутніх аграрних фахівців у процесі навчання.

3.5. Волонтерство, громадянська активність та соціальне партнерство

22. Волонтерська діяльність як чинник соціального виховання молоді аграрних коледжів.

23. Соціальне партнерство закладів аграрної освіти з роботодавцями та громадою.

24. Громадянська активність студентської молоді як педагогічна проблема.

25. Соціально-педагогічний потенціал студентського самоврядування в аграрних ЗВО.

26. Виховання патріотизму та національної ідентичності у здобувачів аграрних спеціальностей.

4. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота має містити такі структурні елементи (у порядку їх розташування):

№	Структурний елемент	Обсяг (стор.)	Примітка
1	Титульна сторінка	1	За зразком (Дод. А)
2	Завдання на курсову роботу	1	За зразком (Дод. Б)
3	Зміст	1–2	
4	Вступ	2–3	
5	Розділ 1. Теоретичні засади дослідження	10–15	
6	Розділ 2. Практичний аналіз або розробка	10–15	
7	Висновки	2–3	
8	Список використаних джерел	2–4	Не менше 20 джерел
9	Додатки	за потребою	Не враховуються в обсяг

Загальний обсяг курсової роботи (без урахування списку літератури та додатків) становить 30–40 сторінок комп'ютерного тексту.

Структурні елементи «Завдання на курсову роботу» та «Зміст» розміщуються після титульної сторінки. Вступ, основна частина (розділи), висновки і список використаних джерел нумеруються у загальній пагінації. Додатки не включаються до загального обсягу роботи.

5. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ РОЗДІЛІВ

5.1. Вступ

Вступ є обов'язковою складовою курсової роботи і має відображати наукову позицію автора щодо обраної теми. Вступ (2–3 сторінки) має містити такі обов'язкові елементи:

- актуальність теми (обґрунтування значущості обраної проблеми для соціальної педагогіки та аграрної освіти);
- мету дослідження (те, чого прагне досягти автор);
- завдання дослідження (3–5 конкретних кроків для досягнення мети);
- об'єкт дослідження (соціально-педагогічне явище або процес);
- предмет дослідження (конкретний аспект об'єкта, що вивчається);
- методи дослідження (теоретичні й емпіричні);
- структуру роботи (короткий опис розділів).

5.2. Основна частина

Основна частина складається з двох розділів, кожен із яких поділяється на підрозділи (не менше двох у кожному розділі).

Розділ 1 (теоретичний) – аналіз наукової літератури з теми, розкриття базових понять і концепцій, огляд стану вивченості проблеми у вітчизняній і зарубіжній науці. Обсяг – 15–20 сторінок.

Розділ 2 (практичний / аналітичний) – аналіз реального стану досліджуваної проблеми, характеристика досвіду соціально-педагогічної роботи, розробка практичних рекомендацій або авторських пропозицій. Обсяг – 15–20 сторінок.

5.4. Висновки

Висновки є самостійним структурним елементом курсової роботи. Вони не є переказом змісту розділів, а відображають конкретні результати дослідження відповідно до поставлених завдань. Висновки рекомендовано нумерувати і формулювати лаконічно. Загальні оціночні судження («робота є важливою», «тема є актуальною») у висновках неприпустимі.

У висновках слід зазначити: що було досліджено, які результати отримано, яке практичне значення має виконана робота, які перспективи подальшого дослідження проблеми.

5.5. Список використаних джерел

Список має містити не менше 20 джерел, зокрема: наукові статті (не менше 5–7), монографії або навчальні посібники, нормативно-правові акти (за потреби), матеріали конференцій, інтернет-ресурси.

Список оформлюється відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або відповідно до чинних вимог МОН України.

У тексті роботи кожне посилання на джерело обов'язково оформлюється у квадратних дужках із зазначенням порядкового номера і за потреби сторінки (наприклад, [5, с. 47]).

6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

6.1. Загальні параметри

Курсова робота виконується у текстовому редакторі Microsoft Word (або сумісному) і друкується на одному боці аркуша білого паперу формату А4. Електронна версія роботи подається на перевірку у форматі .docx або .pdf.

Параметр	Вимога
Шрифт	Times New Roman
Розмір шрифту (основний текст)	14 пт
Розмір шрифту (виноски, підписи)	12 пт
Міжрядковий інтервал	1,5 рядки
Абзацний відступ	1,25 см
Поля: ліве	3,0 см
Поля: праве	1,5 см
Поля: верхнє і нижнє	2,0 см
Вирівнювання основного тексту	По ширині (Justified)
Нумерація сторінок	Знизу, по центру; перші сторінки не нумеруються, але враховуються

6.2. Заголовки та їх оформлення

Назви структурних елементів («ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ») та заголовки розділів друкуються великими літерами, по центру, жирним шрифтом, без крапки в кінці.

Заголовки підрозділів друкуються малими літерами (перша - велика), по центру або з лівого боку, жирним шрифтом, без крапки в кінці. Перенесення слів у заголовках не допускається.

Кожний розділ розпочинається з нової сторінки. Підрозділи відокремлюються від попереднього тексту пропуском в один рядок.

6.3. Нумерація

Нумерація розділів - арабськими цифрами з крапкою (наприклад: 1., 2., 3.). Нумерація підрозділів - подвійна з крапкою між цифрами (наприклад: 1.1., 1.2., 2.1.).

Рисунки і таблиці нумеруються у межах розділу (наприклад: Рис. 1.1, Таблиця 2.3). Підпис до рисунка розміщується під ним по центру, а заголовок таблиці – над нею. Таблиці і рисунки, на які є посилання у тексті, є обов'язковими.

6.4. Оформлення цитат і посилань

Цитати оформлюються в лапках із зазначенням посилання у квадратних дужках після цитати. Наприклад: «Педагогіка є наукою про виховання людини» [3, с. 12].

Для непрямого цитування (парафразу) посилання вказується без лапок. Наприклад: Як зазначає автор [7], педагогічна майстерність є інтегрованою характеристикою.

Самоцитування, тобто посилання на власні попередні роботи здобувача, здійснюється за загальними правилами.

6.5. Оформлення додатків

Додатки розміщуються після списку використаних джерел. Кожний додаток починається з нової сторінки. Заголовок «ДОДАТОК А» (Б, В...) розміщується у правому верхньому куті сторінки, нижче – назва додатка по центру.

У тексті роботи обов'язково мають бути посилання на додатки (наприклад: «... (Додаток А)»).

7. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

7.1. Етапи виконання

№	Етап	Орієнтовний строк	Результат
1	Вибір теми і затвердження	1–2 тижні семестру	Затвердження теми
2	Складання плану і опрацювання літератури	3–4 тижні семестру	Попередній план, бібліографія
3	Написання теоретичного розділу	5–8 тижні семестру	Чернетка розд. 1 + консультація
4	Написання практичного розділу	9–12 тижні семестру	Чернетка розд. 2 + консультація
5	Написання вступу та висновків	13 тиждень	Чернетка повного тексту
6	Остаточне оформлення, перевірка	14–15 тижні	Готова робота
7	Подання роботи керівнику	За 10 днів до захисту	Рецензія керівника
8	Захист курсової роботи	Згідно з розкладом	Оцінка

Графік консультацій із науковим керівником встановлюється індивідуально. Здобувач зобов'язаний відвідувати консультації та виконувати завдання відповідно до узгодженого плану. Систематичне ухилення від консультацій може бути підставою для недопуску до захисту.

7.2. Подання роботи

Готова курсова робота подається науковому керівнику у роздрукованому вигляді та в електронному форматі не пізніше ніж за 10 календарних днів до захисту.

Робота, яка не відповідає вимогам щодо оформлення або структури, має ознаки плагіату (понад 20% за результатами перевірки у системі антиплагіат), а також подана із запізненням без поважних причин, до захисту не допускається.

7.3. Підготовка до захисту

До захисту здобувач готує:

- коротку доповідь тривалістю 5–7 хвилин;
- відповіді на контрольні запитання до теми роботи;
- за бажанням – презентацію (7–10 слайдів).

Доповідь має містити: обґрунтування актуальності, мету і завдання, основні результати теоретичного та практичного розділів, висновки. Зачитування тексту роботи під час захисту не допускається.

7.4. Захист

Захист курсової роботи здійснюється у присутності наукового керівника (і, за рішенням кафедри, комісії) у терміни, встановлені розкладом. Під час захисту здобувач виголошує доповідь, відповідає на запитання, обговорює зауваження керівника.

Оцінка за курсову роботу виставляється з урахуванням якості письмової роботи, доповіді і відповідей на запитання.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота оцінюється за 100-бальною шкалою із подальшим переведенням у оцінку за шкалою ECTS та національну шкалу

Критерій оцінювання	Складові критерію	Максимальний бал
1. Якість теоретичного розділу (30 балів)	Повнота розкриття теми	15
	Самостійність аналізу	10
	Коректність посилань	5
2. Якість практичного розділу (30 балів)	Практична значущість	15
	Обґрунтованість рішень	10
	Зв'язок з теорією	5
3. Структура і логіка роботи (15 балів)	Відповідність плану	5
	Логічність викладу	5
	Якість вступу і висновків	5
4. Оформлення (10 балів)	Відповідність вимогам	5
	Оформлення бібліографії	5
5. Захист (15 балів)	Якість доповіді	7
	Відповіді на запитання	8
Разом		100

Сума балів (100-бальна шкала)	Оцінка ECTS	Оцінка (національна)	Визначення
90–100	A	Відмінно	Відмінне виконання
82–89	B	Добре	Вище середнього рівня
74–81	C	Добре	Загалом хороша робота
64–73	D	Задовільно	Непогано, але є недоліки
60–63	E	Задовільно	Відповідає мінімальним вимогам
35–59	FX	Незадовільно	Потребує доопрацювання
0–34	F	Незадовільно	Незараховано

Робота оцінюється як «незараховано» і повертається на доопрацювання у разі: невідповідності вимогам щодо структури або оформлення; відсутності практичного розділу; наявності ознак плагіату понад допустиму норму; неявки на захист без поважних причин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Законодавчо-нормативні документи

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII (введено в дію з 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.
4. Про фахову передвищу освіту : Закон України від 06.06.2019 № 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19>.

Основна навчально-методична література

5. Жигайло Н. І. Соціальна педагогіка : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2024. 256 с.
6. Козирев М. П. Соціальна педагогіка : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 352 с.
7. Кручек В. А., Кошук О. Б., Кравець С. Г. та ін. Методичні основи професійного навчання кваліфікованих робітників : метод. посіб. Житомир : Полісся, 2020. 274 с.
8. Поясок Т. Б., Беспарточна О. І. Педагогіка : навч. посіб. Кременчук : НОВАБУК, 2024. 208 с.

Зразок титульної сторінки курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Миколаївський національний аграрний університет
Кафедра методики професійного навчання

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Соціальна педагогіка»

на тему: « _____ »

Виконав(ла):

здобувач(ка) _____ курсу, групи _____
спеціальності А5 «Професійна освіта»
_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник:

_____ (прізвище, ім'я, по батькові,
посада)

Миколаїв – 20__

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Методичні рекомендації

Укладачі: **Гобунова** Каріне Маркарівна
 Комісарова Людмила Олексіївна
 Улітіна Катерина Анатоліївна

Формат 60 x 84 1/16. Умовн. друк. арк. 1,3.
Тираж 10 прим. Зам. №.....

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету.
54010 м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490
від 20.02.2013р.